

**НАЦОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БІОЛОГІЇ ТВАРИН**

«Затверджую»
Директор Інституту
біології тварин НААН
д.б.н., с.н.с.

Ю. Т. Салига
«22» лютого 2021 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ТА УМОВИ ОБРАННЯ ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН
ЗДОБУВАЧАМИ ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ
ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ В ІНСТИТУТІ БІОЛОГІЇ
ТВАРИН НААН ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 091 «БІОЛОГІЯ»**

Затверджено вченою радою
Інституту біології тварин НААН
Протокол № 3 від 22.02.2021 р.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1 Порядок та умови обрання вибіркового дисциплін здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії в ІБТ НААН України (далі – Порядок) розроблений з метою конкретизації процедури формування переліку та подальшого вивчення здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії (далі – Аспіранти) навчальних дисциплін вільного вибору для реалізації прав здобувачів вищої освіти, встановлених Законом України «Про вищу освіту», та відповідно до «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261, «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579, інших (чинних) нормативно-правових актів та документів МОН України та ІБТ НААН України.

2 Освітній процес підготовки аспірантів регламентований освітньо-науковою програмою та навчальним планом.

3 До переліку дисциплін навчального плану входять нормативні дисципліни, що є обов'язковими для вивчення аспірантами спеціальності 091 Біологія (далі – спеціальність) та дисципліни вільного вибору, які аспіранти обирають самостійно.

4 Вибіркові навчальні дисципліни, або дисципліни вільного вибору – це дисципліни, які вводяться Інститутом біології тварин НААН (далі – Інститут) для формування, поглиблення та вдосконалення загальних та/або фахових компетентностей та здійснення поглибленої підготовки за спеціальністю з метою організації індивідуальної освітньої траєкторії навчання аспірантів та більш повного задоволення освітніх і професійних потреб, що визначають характер майбутньої їх діяльності та сприяють академічній мобільності аспіранта.

5 Обсяг вибіркового дисциплін становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньої програми вказаного рівня вищої освіти.

6 Вибір навчальних дисциплін здобувачі вищої освіти здійснюють в рамках, передбачених відповідною освітньо-навчальною програмою (ОНП) та навчальним планом, де зазначені обсяги та семестр вивчення вибіркового дисциплін.

7 Вибіркові дисципліни представлені в навчальному плані спеціальності блоками альтернативних навчальних дисциплін, що вивчаються в конкретному семестрі і є однаковими за обсягом кредитів. Аспірант обирає по 3 дисципліни з переліку, розміщеного у 2-х блоках (відповідно: науково-теоретичної підготовки та науково-практичної підготовки), які вивчатиме протягом навчального року.

8 Аспірант має право обрати навчальні дисципліни із запропонованого переліку навчального плану спеціальності, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у відповідному семестрі.

9 Обсяг кожної вибіркової дисципліни становить, як правило, 3 кредити ЄКТС. Формою підсумкового контролю вибіркового дисциплін є іспит або залік.

10 Перелік вибірових дисциплін відображається у навчальному плані, який щорічно затверджуються на Вченій раді Інституту і розміщується для ознайомлення на офіційному сайті Інституту.

11 З коротким описом змісту дисципліни, можливими компетенціями та викладачем, який викладатиме дисципліну, аспірант знайомиться за матеріалами, наданими у Робочій навчальній програмі та силабусі з відповідної дисципліни, розміщених на офіційному сайті Інституту.

12 Результати вибору з добувачем навчальних дисциплін зазначаються в його індивідуальному плані, який розробляється на навчальний рік і включає всі обов'язкові та вибірові навчальні дисципліни, обрані аспірантом з дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки доктора філософії, з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст освіти за спеціальністю та системи оцінювання.

13 Норми цього Порядку поширюються на аспірантів Інституту денної та заочної форми навчання за спеціальністю.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН

1 Викладання вибірових дисциплін можуть здійснюватись в Інституті за умови забезпечення високої якості організації освітнього процесу. Основними критеріями є: *кадрове* забезпечення (науковий ступінь, вчене звання, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, особистий рейтинг); *навчально-методичне* забезпечення (навчально-методичний комплекс, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації); *матеріально-технічне* забезпечення.

2 Перелік дисциплін вільного вибору на наступний навчальний рік періодично переглядається і оновлюється гарантом програми відповідно до: затребуваності стейкхолдерами (актуальність дисципліни з позицій розвитку відповідної галузі економіки, напрямку наукових досліджень, попиту на відповідні компетентності на ринку праці тощо); кадрового забезпечення (науковий ступінь, вчене звання, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, відгуки здобувачів щодо якості викладання); навчально-методичного забезпечення (силабус, підручник, навчальні посібники, методичні рекомендації тощо); інформаційно-дидактичного забезпечення (презентації, відеоматеріали, демонстраційні матеріали, зразки тощо); матеріально-технічного забезпечення (наявність обладнання/програмного забезпечення для проведення лабораторних робіт, комп'ютерних практикумів). Зміни до переліку дисциплін вільного вибору затверджуються на Вченій раді Інституту

3 Узагальнена інформація про вибір здобувачами вибірових дисциплін передається методисту аспірантури Інституту для розрахунку навчального навантаження викладачів та формування розкладу занять.

РЕАЛІЗАЦІЯ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ АСПІРАНТАМИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

1 Переліку вибірових дисциплін на наступний навчальний рік формується після ознайомлення аспірантів з відповідною інформацією на сайті Інституту. Крім того аспіранти мають право звернутись до гаранта програми, або до членів групи забезпечення (викладачів) за детальнішою інформацією про вибірову дисципліну, ознайомитись з робочими програмами навчальних дисциплін, силабусами, а також навчальним планом за спеціальністю.

2 Вибір дисциплін здійснюється аспірантами самостійно поданням письмової заяви (додаток 1) на ім'я директора Інституту.

3 Заява зберігається в особовій справі аспіранта протягом усього терміну навчання.

4 На підставі поданих заяв до 31 жовтня поточного року гарант програми подає службову записку з переліком обраних аспірантами навчальних дисциплін вільного вибору (Додаток 2) на затвердження Вченої раді для розрахунку навчального навантаження викладачів.

5 Аспірант, який з поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо), не визначився з вибіровими дисциплінами, має право визначитися протягом першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання.

6 Аспірант, який не визначився з переліком вибірових дисциплін та не подав заяву у визначені терміни, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які гарант програми вважатиме необхідним.

7 Аспірант в односторонньому порядку не може відмовитись від вибраного і затвердженого Вченою радою Інституту переліку дисциплін. Самочинна відмова від вивчення курсу тягне за собою академічну заборгованість, за що аспірант може бути відрахований з аспірантури Інституту.

8 Після остаточного формування і погодження переліку вибірових дисциплін, інформація про вибірові дисципліни вноситься до індивідуального плану аспіранта. З даного моменту вибірова дисципліна стає для аспіранта обов'язковою.

ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ

11. У разі поновлення або переведення аспіранта перезарахування вибірових дисциплін здійснюється Вченою радою Інституту на підставі заяви аспіранта.

12. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови однакової кількості кредитів, або спорідненості здобутих компетентностей.

13. Інститут може дозволити аспірантам програм академічної мобільності зараховувати вибірові дисципліни, які прослухані в іншому ЗВО-партнері, але не передбачені навчальним планом відповідної спеціальності в Інституті.

14. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться та затверджуються Вченою радою Інституту.

Додаток 1
Директору
Інституту біології тварин НААН
Ю.Т.Сализі
аспіранта

_____ (ПІБ)

ЗАЯВА

Для виконання мною навчального плану аспірантури Інституту біології тварин НААН у 20_ - 20_ навчальному році прошу дозволити мені обрати такі **дисципліни вільного вибору науково-теоретичної підготовки:**

№ п/з	Назва дисципліни	
ВК.01	Молекулярно-генетичні технології в тваринництві	Обираю Не обираю
ВК.02	Основи імунології та клінічна біохімія	Обираю Не обираю
ВК.03	Наноматеріали та нанобіотехнологічні методи досліджень	Обираю Не обираю
ВК.04	Біотехнологія відтворення тварин. Ключові аспекти, практичні підходи і світові тенденції	Обираю Не обираю
ВК.05	Проблеми сучасної мікробіології	Обираю Не обираю
ВК.06	Біологічні студії (наукові семінари за темами дисертаційних досліджень)	Обираю Не обираю

зайве викреслити

та дисципліни вільного вибору науково-професійної підготовки

№ п/з	Назва дисципліни	
ВК.07	Методологія підготовки наукових публікацій та презентація результатів наукових досліджень	Обираю Не обираю
ВК.08	Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів	Обираю Не обираю

зайве викреслити

_____ (дата)

_____ (підпис)

Службова записка
Прошу затвердити перелік обраних аспірантами навчальних
дисциплін вільного вибору

Назви дисциплін	Викладач	П.І.Б . аспіранта

Підстава: подані заяви